NEDVĚZSKÝ ŽURNÁL

Zpravodaj MČ Praha Nedvězí

červen 2 /2013

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

také čas v Nedvězí se od začátku letošního června bude dělit na dobu před povodněmi a po nich. Rokytka, tak jako další vodní toky v České republice, nám ukázala, že příroda se nedá zkrotit tak, jak si my lidé rádi představujeme. I když děláme maximum pro ochranu našeho majetku a obydlí, čas od času nám ukáže, kdo je na této planetě tím, jež určuje pořadí důležitosti věcí.

A najednou stojíme nad velkou vodou a pryč jsou zbytečné rozmíšky, nedorozumění a dohadování. Všichni jsme na jedné straně a snažíme se odstranit následky a pomoci tam, kde je třeba.

Dovolte mi, abych především poděkoval příslušníkům Hasičského záchranného sboru hlavního města Prahy a dále našim občanům, kteří sami nabídli pomoc a přiložili ruku k dílu. Následky povodně nejsou tak fatální, jako v jiných městských částech, jen díky včasnému zmoudření počasí se voda zastavila přesně před prahy domů občanů bydlících u Rokytky. Kdo ví, co si na nás příště příroda připraví?

Přeji Vám hezké léto a věřím, že voda nám po dobu horkých dnů bude už jen k příjemnému osvěžení.

Vlastimil Vilímec
starosta

UDÁLOSTI

POVODNĚ 2013 V NEDVĚZÍ

Vydává: Úřad MČ Praha Nedvězí - www.mcnedvezi.cz

Čarodějnice

Pálení čarodějnic bylo první letošní společnou akcí v Nedvězí. Počasí k nám bylo milosrdné, takže jsme s asi historicky největším počtem spoluobčanů, jejich příbuzných a známých, mohli přivítat jaro a pochutnávat si na opečených buřtech.

Dětský den

Dětský den měl být jako každý rok předzvěstí krásného a slunného léta, ale příroda nám tentokrát ukázala svou krutou tvář v podobě nekonečných prudkých dešťových srážek. Tato nepříznivé počasí si zaslouží strážníci Městské policie, Ing. Kudrna se svými koníky, skupina šermířů Mercenarius, kapelník country skupiny Co dům dal za příjemnou hudební kulisu, školka KinderGarten, dále pracovníci ÚMČ, zastupitelé MČ a rodina Žáčkova coby pořadatelé. Zvláštní poděkování sponzorům, pánům J. Feďkovi ml., J. Pohunkovi a firmám Bílek a Neohermes.

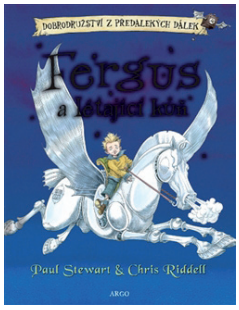
Novinky z naší knihovny

Lev Nikolajevič Tolstoj:
Anna Karenina
Anna, žena carského hodnostáře, vzplane k důstojníku Vronskému, a protože nedovede být pokrytecká, milostný poměr ani jeho následky netají. Kniha je inspirována skutečnou událostí ženy, která se vrhla pod kola nákladního vlaku poté, co prožila milenecký vztah.

Jane Austenová:
Pýcha a předsudek
Román s ironickým podtextem líčí prostředí anglického venkova v 18. století, tamní rodinné vztahy a snahy matek najít pro své dcery vhodné ženichy. Hlavními postavami románu jsou slečna Elizabeth Bennetová a pan Darcy.

Evelyn M. Fieldová:
Jak se bránit šikaně
Praktický rádce pomáhá dětem, rodičům i učitelům vypořádat se s agresory všech druhů a v nejrůznějších převlecích. Kromě základních informací o tom, co je to šikana, jak funguje, jak eskaluje či jaká jsou varovná znamení, obsahuje především konkrétní rady a cvičení, které mohou rodiče dělat s dětmi, aby jim pomohli šikaně čelit

Chris Riddell a Paul Stewart:
Fergus a létající kůň
První část, nazvaná Dobrodružství z předalekých dálek, je určena pro čtenáře od 7 let. Vydejte se spolu s hlavním hrdinou Fergusem na úžasnou výpravu do Smaragdového moře. Sledujte, jak zachrání své spolužáky ze spárů zběsilého zločince a jak čelí v podzemí strašlivému nebezpečí.

Usnesení ze zasedání zastupitelstva MČ Nedvězí číslo 2/2013 ze dne 23. 4. 2013

I. Zastupitelstvo schvaluje

1. Program zasedání, složení návrhové komise a ověřovatelů.
2. Termín dalšího zasedání – 11. 6. 2013 pracovní a 25. 6. 2013 veřejné.
3. Uvolnění částky 35 000 Kč z rozpočtu MČ na akci „Dětský den" dne 1. 6. 2013.
4. Snížení nájemného nájemci nebytového prostoru (Vinárna Mejto) – budovy č.p. 78 při ulici Hájové na 10 000 Kč/měsíc. Po vyvěšení záměru na pronájem se nikdo nepřihlásil. Bude zpracován splátkový kalendář s úhradou dluhu do konce r. 2013.
5. Žádost o změnu územního plánu z OP (orná půda) na VN (nerušící výroba a služby) pozemek parc. č. 281/21 v k. ú. Nedvězí u Říčan.
6. Žádost pana Frant. Škorpila o souhlas s dělením pozemku parc. č. 95 v k. ú. Nedvězí u Říčan dle předloženého GP.
7. Povodňový plán MČ Praha Nedvězí.

II. Zastupitelstvo bere na vědomí

1. Informaci o průběhu jednání ve věci záměru prodeje tenisových kurtů.
2. Sdělení OV ÚMČ P22 k ohlášení udržovacích prací „Oprava kanalizace Nedvězí".
3. Výzva OV ÚMČ P22 k účasti na kontrolní prohlídce o užívání RD stavebníka pí. Markéty Kintlové, parc. č. 274/21 při ul. Výtoňské.
4. Územní souhlas OV ÚMČ P22 se změnou využití pozemků parc. č. 8/20, 9/1, 9/2 vše v k. ú. Nedvězí u Říčan z lesního pozemku na ostatní plochu. Pozemky u č.p. 52 Máchovi.
5. Informaci katastru nemovitostí o zamítnutí návrhu na vklad věcného břemena v ul. Výtoňské, který podala Pražská plynárenská Distribuce a.s. – duplicita s paní Markétou Rathouskou.
6. Sdělení OV ÚMČ P22 – souhlas se změnou užívání části stavby kancelář + sklad na obytný prostor v bytovém domě při ul. Výtoňské č.p. 98/6.
7. Informaci OV MČ P22 – ověření pasportu stavby zahradního domku vlastníka paní Marie Veselé na parc. č. 276/5 v k. ú. Nedvězí u Říčan, při ul. Hájové.
8. Rozhodnutí OV MČ P22 o povolení výjimky z OTTP pro parkování automobilu na pozemku parc. č. 277/4 k. ú. Nedvězí u Říčan, při ul. Hájové, pan R. Vacek.
9. Územně plánovací informace OV MČ P22 o podmínkách vydání územního souhlasu pro provedení změny dokončení stavby – nástavby RD č.p. 80 na pozemku parc. č. 50/2 při ulici Břízové, paní Alžběta Kellersteinová.
10. Sdělení OV MČ P22 o změně stavebníka na stavbu rozestavěného RD na pozemku parc. č. 274/50 v k. ú. Nedvězí u Říčan při ulici Výtoňské, paní Monika Tomečková.
11. Sdělení OV MČ P22 k odstranění stavby stavebníka pana Frant. Škorpila, Hájová parc. č. 95, u RD č.p. 10.
12. Oznámení OV MČ P22 o pokračování řízení o dodatečném povolení stavby před dokončením – kolaudace cyklotrasy.
13. Usnesení OŽP MČ P22 o postoupení žádosti ing. Rathouského o povolení odstranění stromů z parc. č. 274/23, 257/16 a 266/1 vše v k. ú. Nedvězí u Říčan.
14. Souhlasné stanovisko OD + OV MČ P22 k PD „Protipovodňové opatření na ochranu HMP k ÚŘ a SP Rekonstrukce mostu a Přeložka kabelu NN".
15. Informaci o vydání souhlasu k dělení pozemku parc. č. 8/10 v k. ú. Nedvězí u Říčan k žádosti MHMP.
16. Usnesení OV MČ P22 o zastavení správního řízení ve věci dodatečného povolení stavby vodního díla – dešťové kanalizace v MČ Praha Nedvězí – důvod dohledání dokladů k povolení stavby.
17. Informaci o semináři k návrhu zadání Metropolitního územního plánu hl. m. Prahy.
18. Oznámení Státního pozemkového úřadu o vyložení návrhu změn map bonitovaných půdně ekologických jednotek BPEJ v k. ú. Nedvězí u Říčan.
19. Informaci o žádosti Ing. L. Rathouského o náhradu za odstraněný objekt č.p. 64.
20. Informaci o deratizaci v MČ dne 16. 4. 2013.
21. Informaci o každoroční povodňové prohlídce vodního toku Rokytka.
22. Informaci o Zprávě o přezkoumání hospodaření za rok 2012, nebyly shledány závažné nedostatky – projednání.
23. Informace o kontrole MHMP na agendu přestupková řízení, nebyly shledány závažné nedostatky.
24. Informaci o kontrole MHMP na agendu evidence obyvatel, probíhá.
25. Informaci o kontrole PSSZ, bez závad.
26. Informaci Finančního úřadu pro hl. m. Prahu, oznamuje Veřejnou vyhláškou zpřístupnění k nahlédnutí hromadný předpisný seznam daně z nemovitosti za rok 2013.
27. Nutnost opravy komínu č.p. 23 Pánkova.
28. Nutnost opravy střechy vinárny, prořezání větví sousedních stromů.
29. Gratulace jubilantům pí. Jarmile Čermákové, pí. Jiřině Šimečkové.
30. Sbírku právních předpisů hl. m. Prahy – Nařízení o zřízení přírodní rezervace Klánovický les a stanovení jejich bližších podmínek.
31. Sbírku právních předpisů hl. m. Prahy – Nařízení o maximálních cenách za nucené odtahy vozidel včetně jejich střežení na parkovišti.

S usnesením se můžete seznámit na www.mcnedvezi.cz a na úřední desce.

POZVÁNKA

Zveme občany na veřejné zasedání zastupitelstva, které se uskuteční 25. 6. 2013 v 18.30 hodin.

Termíny přistavení velkoobjemových kontejnerů na směsný odpad v II. pololetí

27. 7. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Rokytná
24. 8. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Letní/Břízova
7. 9. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Lednová
5. 10. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Rokytná
9. 11. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Letní/Břízova
7. 12. 2013	12 – 16 hod.	stanoviště Lednová

Co lze do VOKů odložit:

starý nábytek, koberce, linolea, zrcadla, umyvadla, vany, WC mísy, staré sportovní náčiní, autosklo, kovové předměty

Co nelze do VOKů odložit:

živnostenský odpad, nebezpečný odpad (např. autobaterie, zářivky, barvy, rozpouštědla, motorové oleje včetně obalů), bioodpad, stavební odpad, pneumatiky, televizory, počítače, lednice, mrazáky a sporáky

Termíny přistavení velkoobjemových kontejnerů na BIO odpad

27. 7. 2013	9 – 12 hod.	stanoviště Potocká u čp. 31
24. 8. 2013	9 – 12 hod.	stanoviště Potocká u čp. 31

Termín mobilního sběru nebezpečného odpadu

3. 9. 2013	17.50 – 18.10 hod.	parkoviště před restaurací U Rybníka

Blahopřejeme

Vysokého věku se dožívají naši spoluobčané, kterým přejeme mnoho zdraví, optimismu a osobní pohody do dalších let.

Josef Čermák	15. 5.	90 let
Jana Berná	31. 5.	70 let
Marie Rathouská	14. 7.	82 let
Otilie Hostomská	9. 8.	83 let

Nedvězí v 18. a 19. století

Gruntovní knihy
O držitelích jednotlivých gruntů v obci naší v posledních dvou stoletích poučují nás knihy gruntovní. Knihy tyto založeny při vrchnostenském úřadě v Uhříněvsi r. 1719. Toho času zřízena rektifikační (upravovací) komise, aby ustanovila, mnoho-li pozemků která z poddaných rodin užívati má.
V Nedvězí bylo od r. 1719 až do r. 1750 jen 10 hospodářů a bydleli v nynějších číslech 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 a 12. Byli to: Matěj Lehovec, Matěj Stárek, Jan Rathouský Hořejší, Jan Rathouský Dolejší, Josef Chaloupecký, Michal Selement, Tomáš Hykl, Martin Novotný, Vít Barták a Ondřej Stárek. Mimo to byla tam obecní výsadní hospoda (krčma), jmenovaná již r. 1623 v listině konfiskační, a náležela k ní zároveň kovárna. R. 1705 rozděleny byly grunty číslo 10 a 12, každý ve dva, tak že měla pak osada i s hospodou 13 čísel.

Vzhled Nedvězí a okolí
Od Uhříněvsi přicházelo a přijíždělo se do obce cestou, kde jest nynější rokle mezi čísly 5 a 6 (pokud autor píše „nynější", myslí tím dobu vzniku kroniky, z které je čerpáno, tj. r. 1884 – pozn. red.). Později vymlela voda úvoz tak, že tudy jezditi se nemohlo a upravena pak nynější nová cesta mezi sadem čísla 6 a protější ohradou č. 5, kdež toho času bylo pastviště. Při vchodu do vesnice byla vpravo hospoda s kovárnou, někdy obecní, a okolo té vedla cesta podél svahu dolů k potoku, kde tvořila hluboký úvoz mezi zahrádkou č. 1 a mezi kopečkem, který při stavbě mostu značně byl snížen a kde před tím po několik roků stávala zvonička. Pěšky chodilo se po svahu samém a proti zmíněnému kopečku přecházelo se přes potok po dřevěné lávce. Za potokem vlevo hraničila náves na louku, kde je nyní zahrada čísla 1 (za potokem) a domovní stavení čísla 26.
Tenkráte zaujímala náves veliké prostranství, neboť domků uprostřed nebylo a zmíněná louka sahajíc od stráně až k potoku beze vší hradby přímo byla s ní spojena. Teprve v roce 1767 vystavěn zde první domek (č. 14), později (někdy okolo r. 1780) vedle něho obecní pastouška (nyní č. 15) a třetí chaloupka při stráňce u cesty k Pacovu (č. 16). Cesta tato vedla prvotně od potoka kolem čísla 14 podél skalních lomů místy, kde nyní stojí č. 33 a 25, a dále po pravé straně usedlosti č. 12. Až později stavši se pro veliké výmoly nerovnou a nesjízdnou vedena je po rozdělení gruntu (č. 12) přes tehdejší jeho pozemek nynějším svým směrem. Cesta k Říčanům zachovala se až na naše doby nezměněna. Mezi usedlostmi čís. 1 a 2 byla nynější cesta ke Kralovicům a Křenici. Vpravo mezi uličkou a Průhonem býval lesík listnatý, který se zachoval až do našeho století; dále mezi Průhonem a cestou ke Kralovicům, kde nyní je ohrada čísla 3, bývala tak zvaná Zindulkova zahrada sahajíc, jako pozdější pozemek, až k poli "na klíně" a dole k obecní louce. Cesta ke Křenici měla známý svůj směr podél stráně. Nad tou rozprostíral se lesík borový, řečený Borovíčko (od č.1), který zachoval se částečně až do r. 1866. Dále za roklí v této stráni byla obecní pastvina zvaná Ladečko, jež rozděláno r. 1864 na pole. Nynější uličkou vedla polní cesta do Jordánku a Radohoště, kdež toho času bylo po 10 korců luk. Vlevo od Radohoště táhly se lesy směrem ke Křenici ještě r. 1719 ve veliké rozloze, tak že pozemek č. 1, který později měl výměry 86 korců, držel toho času pouze 42 korce a nazýval se "mezi lesem"; ostatní bylo lesem a pastvinou.
Ještě v století 19. byla v místech, kde pole (č. 1) s Křenickými hraničí, veliká březina. Po pravé straně Radohoště byly lesíky ještě v tomto století, a to hned vpravo od rybníčka, a lesík obecní, z něhož zbyla až na naše doby nynější stráň. K Pacovu a k Mýtu měly své pozemky hlavně usedlosti č. 12 a 13. Nad stráněmi proti Mýtu zachovaly se rozsáhlé pastviny až do našeho století. Mýto samo sahalo dříve mnohem výše, jsouc rozsáhlejší než nyní a zdá se, že porostlina sahala dříve odtud rovným směrem po svahu až ke vsi. Vedle Mýta, kde je nyní louka č. 9, býval od dávných dob rybník, z něhož vedena voda hrází po žlabech přes potok do náhonu. Náhon byl veden Mýtem podél potoka až ke vsi, kdež při cestě k Říčanům končil nádržkou až na naše časy zachovanou. Zde při potoce proti č. 10 stával za dávných časů mlýn. Z těch dob pocházely snad též oba rybníčky na zahradách při čísle 1. Jeden byl na přední zahradě před potokem sahaje až k místu, kde hraničí zahrady č. 1 a 13, a druhý hned za ním. Hráz tohoto rybníčka šla podél potoka až skoro k uličce, kde napříč uhýbala se k stráňce. Že rybníky zřízeny byly k chovu ryb, vysvítá z toho, že udělány dva, jeden plodový a druhý, jak se říkalo vejtažní.

Obecní jmění a obecní pozemky
K jednotlivým usedlostem selským náležely pouze zahrady, pole a louky; lesy však a pastviny propůjčovaly se k společnému užívání co pouhé doplňky ku statkům. O takové pozemky dělili se osadníci dobrovolnou úmluvou.
Domkáři, usedlí na pozemcích selských neb obecních, nebyli se sedláky rovni, ale stali se jim poplatnými a nazýváni již dle zřízení zemského z r. 1564 podsedníky (podruhy); byli tudíž poddanými sedláků, a protož dávali jim ročně jistý úrok na penězích a husu. Také neměli účastenství ve zvláštních právech a požitcích sousedských, nýbrž jen v právech jim od obce propůjčených.
Užívání jmění obecního stalo se dle usnesení sousedů a tito nebývali ještě ani na začátku tohoto století nikomu z toho odpovědni. Ačkoli patentem z r. 1779 vyměřen pro úřady vrchnostenské poplatek za přehlížení vesnických účtů obecních, přece ještě v dekretu místodržitelském z r. 1828 zřejmě stojí, že jmění obcí vesnických není podrobeno dohlídce a vydáno jest libovůli osadníků. Pozemky obecní v Nedvězí vyměřeny již r. 1785, ale teprve r. 1854 vloženo do knih právo vlastnické. Často vyskytují se spory o to, náležejí-li nyní staré pozemky obecní zároveň občanům novousedlým. Jak jsme seznali, neměli domkáři

ve vesnicích selských vůbec a taktéž v Nedvězí práva užívati některých pozemků, jako u nás lesa a luk, které dříve rolníci z opatrnosti mezi sebe rozdělili, ale užívati pastvin jim dovoleno. Louky a dřívější obecní pole až do r. 1854 zapsány jsou bez námitky do knih co majetek obce (tedy občanů všech) a novější pole jsou rozdělené pastviny, dříve ode všech užívané, a nemůže tudíž v obci této býti rozdílu mezi starousedlými a novousedlými.

Topení a svícení

Potřeba uhlí bývala dříve nepatrná, ačkoli je lidé již dávno znali. Ve středověku dobývalo se uhlí mimo Anglii jedině v Čechách. Již r. 1463 uděleno právo k těžení uhlí v Přílepech u Radnic. O palivo nebývala nikdy nouze; hůře bylo se svítivem. V dřívějších dobách, ještě v předešlém století, svítívalo se v domácnostech rolnických smolnými třískami (loučí), které zapalovaly se v krbu. Takové výklenky ve zdi nedaleko komína, kamž odváděl se z nich kouř, vídáme ještě nyní ve starých světnicích. Při krbu louč stále se nahrazovala, což činívala nejčastěji babička vypravujíc při tom dětem nějakou pohádku. Vedle krbu byly přípravy k rozdělání ohně: na stěně připevněna ocílka, pod kterou přidržela se miska s troudem a křemenem křesalo se tak dlouho, až troud padajícími jiskrami se vzňal. Nyní přistrčila se sirka, která od doutnajícího troudu se zapálila. Sirky tyto byly kousky silné nitě namočené v roztavené síře a lidé si je sami zhotovovali. Sirky dřevěné s fosforovou hlavičkou objevily se ponejprv r. 1833. Od těch dob výroba jejich stále se zdokonalovala, tak že již r. 1848 vynalezeny sirky, které jen na zvláštním škrtadle chytaly.

Co svítivo sloužil u nás do nedávna olej řepkový a ze spořivosti nahrazován často sádlem vepřovým, jež dávalo se do malých otevřených kahánků s knůtkem. Svíček lojových po skrovnu se užívalo. Petrolejem počalo se svíti u nás všeobecně teprve asi r. 1870. Dříve býval drahý a nečistý, až r. 1860 objevením mocných pramenů petrolejových v Americe klesla jeho cena tak, že počal býti levnější než olej řepkový. Pro lehkou svoji zápalnost v prvních létech u nás nezdomácněl a mnozí hospodáři z opatrnosti do nedávna v chlévech jím nesvítili.

V kamnech topeno jindy pouze dřívím, které opatřovali si občané dílem z vlastních porostlin, dílem je kupovali za levný peníz v blízkých lesích, a to nejvíce pařezy. Když však valně se zdražilo, počali asi od r. 1850 topiti částečně uhlím hnědým i kamenným.

Když tak mluvíme o tom palivu, zmíníme se též, jak dlouho u nás topí se v dýmkách. Kouření tabáku přinesli ve středověku Španělové z Ameriky, ale k nám dlouho se nedostalo. První dýmky spatřeny v Čechách osudného roku 1620 u anglických vojínů, jež král Jakub svému zeti Bedřichovi Falckému ku pomoci vyslal. Neznámému dosud kouření Čechové nemálo se divili, ale všichni je nepoznali, neboť Angličané tito byli pouze v západním kraji Čech. Teprve Švédové kolem r. 1639 naučili krajany naše kouřiti. Šňupání tabáku zdomácnělo u nás ještě později; šňupáci roztrouhavše si kuřlavý tabák na malých struhátkách prášek ten šňupali, neboť se toho času neprodával a šňupání samo bylo prvotně přísně zapovězeno.

Vojna

Těžkým břemenem pro poddané byla vojenská služba, která neděla se odvodem pravidelným, nýbrž v čas potřeby tak zvaným verbováním. To přišel do vesnice vrchnostenský vrátný s drábem a s vojáky; šli od stavení k stavení, a kde mladíka způsobilého napadli, toho se chopili a odvedli. Kdo před nimi utekl nebo dobře se ukryl, měl vyhráno na dlouhý čas. Když nebylo mnoho vojska potřebí, nedělo se verbování nuceně, nýbrž najímáni mladíci od verbířů za jistou odměnu. Služba vojenská trvala na začátku tohoto století 14 roků a celý ten čas bylo vojínům plně sloužiti; mimo to byli ještě 6 roků v obraně. Později zkrácena doba tato na 12 roků, a to činná služba na 8 roků a záloha na 4 roky. Od r. 1866 zavedena všeobecná povinnost vojenská po příkladu vojska pruského, kdež způsob tento trval již od r. 1806. Nyní slouží vojín 3 roky činně, 7 roků je v záloze a 2 v obraně. K nepříjemným věcem počítalo se ubytování vojska, takové pochody opakovaly se i naší vesnicí velmi často. Ve válkách bývalo zde také vojsko cizí. Za válek Napoleonských přišlo r. 1798 vojsko ruské, a jednotliví hospodáři měli až 50 mužů na bytě. Roku 1813 táhli Rusové zemí Českou proti Napoleonovi a tu ubytováni v Nedvězí opět Rusové a zajatí vojíni francouzští. Při tomto ubytování zemřeli zde 4 Francouzi a od soudruhů svých pochováni jsou na Průhoně při zdi za polem čísla 1. Od té doby bylo zde vojsko rakouské často ubytováno, např. roku 1849 vozatajstvo, r. 1850 kyrysníci a později pluk vlašský. Část pluku arcivévody Ludvíka zdržela se zde celých 6 měsíců, a to v tak hojném počtu, že větší gruntovníci měli po celý ten čas 6 až 7 mužů.

Mnohé potíže způsobila obci zdejší válka pruská r. 1866. Hned přede žněmi vyslala obec 10 povozů vojsku našemu za přípřeže, a to z 1. čísla 3 koně, z 2., 5., 7. a 9. po 2 koních, z čísla 3, 8., 10., 11., 13., 22. a 26. po 1 koni. Potahy se zdržely na cestách po celých osm týdnů. Tu netřeba vyličovati, jak těžké bylo sklízení obilí a zdělávání pozemků. Rolníci vesměs zapřahali krávy do pluhů a vozů, a takto sváželi obilí po 3 až 4 mandelích do stodol.

S vojskem nepřátelským zakusili občané dosti nepříjemností. Když přitáhl nepřítel až do Prahy, pruské vojsko ubírajíc se k Vídni rozjelo se po vesnicích na rekvisice. Oddělení červených husarů přijelo z nenadání do obce naší a způsobilo zde nemalý poplach. Musili jim občané dáti některé potraviny, jako: chléb, máslo, mouku, hrách, jakož i pivo a něco sena pro přípřeže, ale všichni toho Prušákům dopřáli, jen když jim viděli paty. Na zpáteční cestě od Vídně ubytováno zde pruské vojsko několikrát. Za stravování vojska, jakož i za přípřeže pruské, obdrželi občané náhradu. Vojsku pruskému lze doznati, že chovalo se zde velmi slušně.

Redakční úpravy: Jindra Svitáková

Zdroj: Paměti obce Nedvězí v okresu Říčanském (Edward Hübner, Václav Hübner, 1884)

Živelné katastrofy a pojištění

Povodeň je za námi a někdo sčítá škody, aniž by se za ně dočkal náhrady. Mít pojištěný majetek se určitě vyplatí, ale je třeba dát pozor na slova a slovíčka ve smlouvě, i na myšlenky typu: „To nás nemůže potkat…" A jak se tedy co nejlépe chránit? Především dobrou pojistkou.

Povodeň a záplava
Povodní se rozumí zaplavení území vodou, která se vylije z břehů vodních toků nebo nádrží. Záplava je zaplavení pozemku vodou, které může být způsobeno i z jiných zdrojů než vodních toků, např. dešťovými srážkami, táním sněhu, z vodovodních zařízení, nádrží apod. Některé pojišťovny tyto pojmy rozlišují, u některých vše shrnuje jedno pojištění. Ujistěte se, jak je tomu u vaší pojistky.

Nemovitost a domácnost
Pojištění nemovitosti je pouhé pojištění budovy, které nechrání zařízení uvnitř – na to se vztahuje pojištění domácnosti. A platí to i opačně – pojištění domácnosti se nevztahuje na budovu. Pokud tedy bydlíte v rodinném domě, je třeba mít obojí. Pokud bydlíte v bytě, má budovu pojištěnou její vlastník a vám stačí pojištění domácnosti.

Úder blesku
Přímý zásah bleskem se vztahuje pouze na krytí škod způsobených přímo – tj. tedy například porušení střechy, ale již ne na elektrospotřebiče v domě, i když se tím poškodí. Ty je třeba pojistit zvlášť. Při výplatě pojistky jsou pojišťovny opatrné na stav hromosvodu. Jestliže je hromosvod ve špatném stavu, může pojišťovna plnění krátit.

Hlášení škody
Škodu je třeba nahlásit co nejdříve. K nejdůležitějším dokladům patří fotodokumentace škod. Jestliže nemáte fotoaparát (protože i ten třeba vzala voda), požádejte o pomoc. Poškozené věci sepište také do seznamu, v němž uvedete jejich stáří, pořizovací cenu a rozsah poškození. Většinou je nutné je ještě uchovat pro návštěvu likvidátora.

Jak uklízet
Začněte co nejdříve s vysušováním, vyklízením, čištěním. Jakmile to situace dovolí, nechte provést revizi elektrických a plynových rozvodů, pokud byly zatopené a nechte zkontrolovat statiku domu a kanalizaci. Počkejte na likvidátora a poraďte se s ním o dalším postupu. Uchovejte si doklady, kolik jste zaplatili například za odčerpání vody, vysoušeče, kontejnery na odpad a podobně. Pojišťovny tyto částky mohou také proplatit – záleží na konkrétní sjednané pojistce.

Mimořádná okamžitá pomoc
Zákon o pomoci v hmotné nouzi umožňuje poskytnout lidem mimořádnou okamžitou pomoc. Žádat o ni můžete na úřadech práce. Peněžitá dávka může být vyplacena k zabezpečení základních životních potřeb občanů, kteří byli postiženi vážnou mimořádnou událostí, mezi které patří i povodeň. Za tuto dávku si můžete pořídit to nejnutnější, než vám pojišťovna vyplatí pojistné plnění.

Jindra Svitáková

Zdroje: Triglav pojišťovna, a.s., Česká pojišťovna, a.s.

První pomoc na dovolené

Čekají nás volné dny plné lenošení a sluníčka. Stačí vosí štípnutí nebo klíště a pohoda se pokazí. Jak si s tím poradit?

Hadí uštknutí
Místo uštknutí drobně krvácí a otéká. Může se dostavit pocit nevolnosti a zvracení, poruchy vidění, bolesti břicha, průjem, nízký tlak, rychlý puls, obtížné dýchání, mdloba a bezvědomí. Uštknutého uklidněte a zabraňte mu v pohybu. Ránu vydezinfikujte, překryjte čistým kusem látky a zavolejte lékaře. Ránu nikdy nevysáváme, nezaškrcujeme, nevypalujeme ani do ní neřežeme a nechladíme!

Klíště
Přisáté klíště je třeba co nejdříve celé odstranit. Usmrtíte je pomocí jodové tinktury, kterou nanesete cca 2,5 cm v okolí klíštěte a poté viklavým pohybem pinzetou uvolníte. Po odstranění klíštěte ještě jednou místo kousnutí vydezinfikujte a asi 3 dny kontrolujte. Pokud se zvětšuje zánětlivý lem okolo místa přisátí klíštěte, vyhledejte lékařské ošetření.

Tonutí
Snažte se hodit tonoucímu předmět, kterého by se mohl zachytit (větev, PET lahev, plovák). Od tonoucího udržujte bezpečnou vzdálenost, v panice by vás mohl utopit. Přibližte se k němu zezadu, chyťte za bradu a přitáhněte ke břehu. Pokud postižený po dotažení ke břehu a uvolnění dýchacích cest nedýchá nebo nedýchá normálně, zahajte okamžitě resuscitaci – začněte 5 vdechy, pokračujte kombinací 30 stlačení hrudníku a 2 vdechy. Zavolejte co nejdříve lékaře a udržuje postiženého v teple.

Úpal, úžeh
Při vysokých okolních teplotách není dobré věnovat se velké tělesné zátěži. Mírnější přehřátí mozku se projevuje bolestí hlavy, závratěmi, horečkou a malátností. Jestliže postižený omdlí, upadne a ihned se neprobere, mírně mu nadzvedněte nohy. Jestliže nezvrací, dejte mu po malých doušcích napít chladné tekutiny (čistá voda, minerálka, čaj). Pomozte mu dostat se do stínu, uvolněte tísnící oděv. Ovívejte ho nebo použijte ventilátor, na hlavu dejte studený obklad. Pro jistotu zavolejte lékaře.

Hmyzí bodnutí
Příznaky mohou být místní nebo celkové: bolestivost v místě bodnutí, otok, zarudnutí, svědění, ale také zarudnutí pokožky na celém těle, tvorba kopřivky, zhoršené dýchání, kolaps, nevolnost, slabost. Při bolestivosti, otoku či svědění stačí vytáhnout žihadlo, pokud uvízlo v ráně, okolí bodnutí ledovat nebo přikládat studené obklady. Pokud se objevují příznaky svědčící o alergické reakci, okamžitě volejte lékařskou pomoc.

Další zajímavé informace o první pomoci v různých životních situacích najdete na: www.zachranny-kruh.cz.

Jindra Svitáková

Snižujeme o více než 6 % cenu silové elektřiny!

ENERGETICKÉ PORADENSTVÍ

ZÁKAZNICKÝ SERVIS

ÚSPORNÉ SPOTŘEBIČE

www.pre.cz/vyhody

V roce 2013 zlevňujeme našim zákazníkům cenu silové elektřiny o více než 6 %! Jako Váš energetický partner chceme tímto krokem zmírnit celkový dopad výrazného zvýšení příspěvku na obnovitelné zdroje.

PRE

Marylin na Pražském hradě

Výstava představuje Marilyn Monroe prostřednictvím všech dostupných materiálů, z nichž mnohé jsou veřejnosti zpřístupněny vůbec poprvé. Ke zhlédnutí je například nejucelenější kolekce kostýmů a bot z filmů i z osobního života Marilyn, známé i dosud nepublikované fotografie, úryvky z jejích deníků, poezie a ukázky z filmů, jež jí přinesly věhlas. Výstavu si můžete prohlédnout v jízdárně Pražského hradu od 30. května do 20. září.

Mucha v Obecním domě

Výstava originálních plakátů Alfonse Muchy ze sbírky slavného tenisty českého původu Ivana Lendla je naprosto unikátní. Celá sbírka 122 plakátů je k vidění poprvé v historii právě v Praze. Mimo plakátové tvorby jsou vystaveny také jedinečné fotografie, kresby a pastely ze sbírek Národní galerie a Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. Výstava je k vidění do 30. července. Základní vstupné 180 Kč, rodinné vstupné 350 Kč.

Za strašidly i za pokladem

Staré Město Pražské se jenom hemží strašidly, duchy, bezhlavými rytíři. Prohlídka Za strašidly Starého Města je určena pro rodiny s dětmi ve věku 5 – 12 let. Mimo strašidel na Starém Městě vás čeká honba za pokladem na Vyšehradě, vodník na Kampě a procházka z Nového Světa na Petřín. Průvodkyně vás provede místy, kam nechodí turisté, a bude vyprávět zajímavé příběhy. Součástí prohlídek jsou také drobné soutěže a úkoly pro děti. Na konci cesty čeká na děti malá odměna. Další informace je možné získat na e-mailu tours@sightseeing-prague.com nebo telefonicky na čísle 728 880 367.

Adventure golf v centru Prahy

Při osmnáctijamkovém minigolfu v 1. patře O2 Arény se dobře pobaví celé rodiny. Tento nový, ale již velmi oblíbený sport, mohou hrát naprostí golfoví amatéři. Jedná se o kombinaci golfu a minigolfu – velikost hřiště je jako v minigolfu, ale povrch, tvar a překážky jsou jako u hřiště klasického. O2 arénu najdete v Praze 9, Českomoravská 2345.

Zahradní železnice v Chlumci nad Cidlinou

Vystaveny jsou lucerny, lampy, číslice a štítky z lokomotiv, návěstí a značky z tratí. Krátká naučná stezka vás seznámí s Čiernohronskou železnicí s rozchodem 250 mm. Součástí je také rozsáhlé kolejiště, které představuje modely skutečných úseků, stanic, tunelů a mostů ze švýcarské železnice. Délka kolejí již přesáhla 120 m. Vrcholem prohlídky jsou pojízdné modely, ale také model skutečné lesní železnice. Po zahradě se můžete projet vláčkem s motorovou lokomotivou.

Letní grilování - hamburger

Suroviny pro 6 osob:
1 kg hovězího masa (nejlépe z krku, žeber), 1 drobně nasekaná cibule, sůl, sladká paprika, pepř, lžíce sojové omáčky, lžička vorčestru, 3 lžíce ostrého kečupu, sůl, housky, hořčice, kečup a čerstvá zelenina podle chuti.
Postup: umeleme maso, přidáme cibuli a koření. Jestli je hmota moc hustá, přidáme malou skleničku vody a hodně prohněteme. Podle chuti dosolíme, dopepříme. Děláme silnější placičky, které grilujeme na dřevěném uhlí z každé strany maximálně pět minut, aby bylo maso uvnitř šťavnaté. Připravíme nakrájenou zeleninu – zelený salát, cibuli, rajčata, okurky, housky rozřízneme a na řezu trochu opečeme. Každý si na stole maže a kombinuje, jak se mu líbí. Někteří nekombinují, jedí bez housek a zeleninu přikusují. Správný americký hamburger má mít navrchu osmažené cibulové kroužky, plátek sýra a opečenou slaninu.

Jindra Svitáková,
foto J. Houška

ŘEHÁK
TRUHLÁŘSTVÍ
602 33 50 50

- **Zakázkový nábytek na míru:** kuchyně, dětské pokoje, ložnice, vestavné skříně, kancelářský nábytek
- **Vybavení mateřských škol:** nábytek do tříd, šaten, umyváren, sboroven, ředitelen, kuchyní
- **Vybavení zahrad MŠ:** průlezky, houpačky, skluzavky, domečky, altány, pergoly, pískoviště

Dle vámi dodané dokumentace jsme schopni vyrobit jakýkoli atypický truhlářský výrobek.

Milan Řehák
Mírová 19/23
251 01 Říčany – Pacov
rehak@centrum.cz
www.rehak.byl.cz
Mobil: 602 335 050

Nedvězský žurnál, občasník Úřadu MČ Praha – Nedvězí. Číslo 2/2013, ročník III. Vychází: 24. 6. 2013.
Redakční rada: Vlastimil Vilímec, ing. Vladislav Vodička, Ilja Žežulka. Šéfredaktorka: PhDr. Jindra Svitáková.
Grafická úprava a DTP: Michaela Šmídová. Tisk: Studio TESA.